

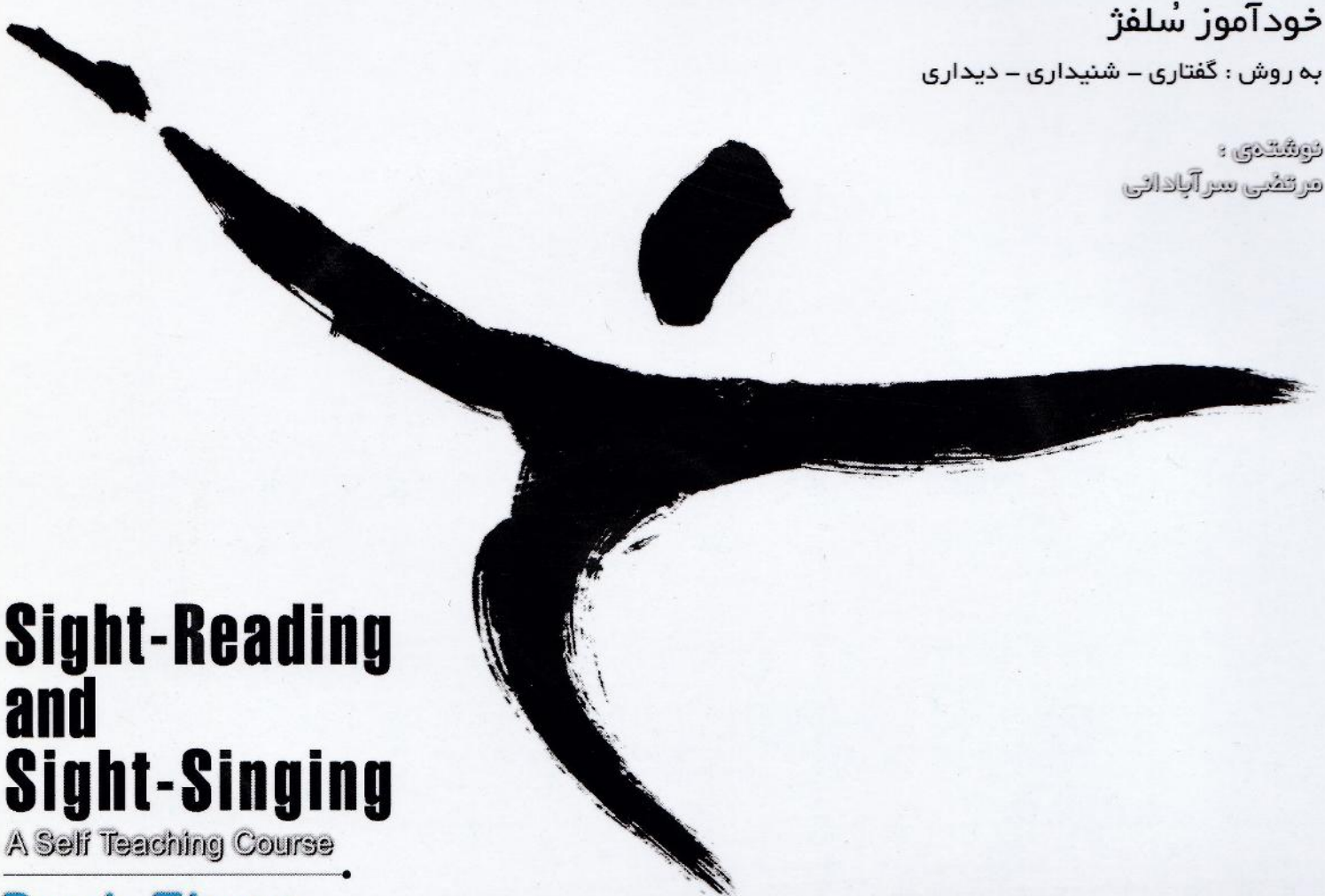
آموزش سرایش موسیقی

خودآموز سلفژ

به روش : گفتاری - شنیداری - دیداری

نوشته‌ی :
مرتضی سرآبادانی

Sight-Reading and Sight-Singing

A Self Teaching Course

Book Three

Parlati-Cantati & Music Dictation

کتاب سوم

ریتم خوانی - صدا خوانی و دیکته موسیقی

A New Audio - Visual and Oral Method

سرشناسه	: سرآبادانی، مرتضی، ۱۳۲۹-
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش سرایش موسیقی (خودآموز سلفژ) به شیوهی گفتاری - شنیداری - دیداری / نوشتهی مرتضی سرآبادانی؛ نوت‌نگار و صفحه‌آرا زهرا محقق. تهران: چندگاه، ۱۳۸۰ -
مشخصات نشر	: ج. ۱: مصور، پارتیسیون: ۲۹x۲۱ س.م. + یک لوح فشرده
مشخصات ظاهری	: دوره: 9647383061؛ ج. ۱: 964738307X؛ ج. ۲: 9647383053
شابک	: (ج. ۱، چاپ دوم؛ با لوح فشرده)؛ ج. ۲: 964-7383-20-7
یادداشت	: عنوان به انگلیسی: Sight - Reading and sight - Singing a self teaching Course
یادداشت	: نوت‌نگار و صفحه‌آرای جلد سوم: مجید وطنیان.
یادداشت	: ج. ۱ (چاپ دوم: ۱۳۸۵)
یادداشت	: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۸۴)
یادداشت	: ج. ۳ (چاپ اول: ۱۳۸۷) (فیبا)
مندرجات	: ج. ۱: مشتمل بر ریتم‌خوانی و صداخوانی. ج. ۲: مشتمل بر ریتم‌خوانی - صداخوانی - دیکته موسیقی
عنوان دیگر	: خودآموز سلفژ به شیوهی گفتاری - دیداری - شنیداری
موضوع	: سلفژ.
رده بندی کنگره	: ۴۸۸/س/۷۸۱
رده بندی دیوبی	: ۷۸۱/۴۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۰۰-۲۸۰۲۳

انتشارات: چندگاه ۶۶۹۷۳۱۱۰

نام کتاب: آموزش سرایش موسیقی (کتاب سوم)

مولف: مرتضی سرآبادانی

نوت‌نگار و صفحه‌آرا: مجید وطنیان

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۳

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ: جام طلایی

شابک: ۷ - ۲۰ - ۷۳۸۳ - ۹۶۴

شابک دوره: ۱ - ۰۶ - ۷۳۸۳ - ۹۶۴

قیمت:

فهرست مطالب

درس یکم :

۷..... ریتم خوانی - استثنائات ریتمی، سه بر دو (تریوله)

۹..... صداخوانی - انواع فواصل اول و دوم و کروماتیک و نوت‌های آنهارمونیک

درس دوم :

۱۱..... ریتم خوانی - استثنائات ریتمی، سه بر دو (تریوله)

۱۲..... صداخوانی - انواع فواصل اول و دوم

درس سوم :

۱۴..... ریتم خوانی - استثنائات ریتمی، تریوله و شش بر چهار

۱۵..... صداخوانی - انواع فواصل اصلی اول و دوم

درس چهارم :

۱۸..... ریتم خوانی - استثنائات ریتمی، دو بر سه (دوئوله) و چهار بر سه و چهار بر شش

۲۰..... صداخوانی - فواصل سوم بزرگ و کوچک

درس پنجم :

۲۲..... ریتم خوانی - سنکپ‌ها در میزان‌های ساده

۲۳..... صداخوانی - فواصل سوم بزرگ - کوچک - کاسته - افزوده

درس ششم :

۲۶..... ریتم خوانی - سنکپ‌ها در میزان‌های ترکیبی

۲۶..... صداخوانی - انواع فواصل چهارم درست

۲۹..... دیکته موسیقی - در میزان ساده و در گام دوماژور

درس هفتم :

۳۲..... ریتم خوانی - ضدضرب‌ها در میزان‌های ساده و ترکیبی

۳۳..... صداخوانی - انواع فواصل چهارم درست و کاسته و افزوده

۳۶..... دیکته موسیقی - در میزان ساده و در گام سل‌ماژور

درس هشتم :

۳۸..... ریتم خوانی - تغییرات ریتمی (ساختاری)

۴۰..... صداخوانی - تمرکز بر فواصل پنجم درست

۴۱..... دیکته موسیقی - در میزان ساده و در گام لامینور

درس نهم :

۴۳.....ریتیم خوانی - تغییرات ریتمی (سرعتی).....

۴۴.....صداخوانی - گلیساندو در پیوند اصوات.....

۴۵.....دیکته موسیقی - در میزان ساده و در گام می مینور.....

درس دهم :

۴۸.....ریتیم خوانی - تغییرات ریتمی (ساختاری سرعتی).....

۴۹.....صداخوانی - مدولاسیون یا ترکیب اصوات در گام های مختلف.....

۵۰.....دیکته موسیقی - در میزان ترکیبی و در گام می مینور.....

درس یازدهم :

۵۲.....ریتیم خوانی - تغییرات ریتمی با علائم دینامیکی.....

۵۳.....صداخوانی - از فواصل پنجم درست - کاسته - افزوده و ماقبل آن.....

۵۵.....دیکته موسیقی - در میزان ترکیبی و در گام رمینور.....

درس دوازدهم :

۵۷.....ریتیم خوانی - کاربری برخی از حروف زینت ها.....

۵۸.....صداخوانی - از فواصل ششم بزرگ و کوچک و ماقبل آن.....

۵۹.....دیکته موسیقی - در میزان ساده و در گام لامینور.....

درس سیزدهم :

۶۱.....ریتیم خوانی - روی دو حامل.....

۶۱.....صداخوانی - از فواصل ششم کاسته و افزوده و ماقبل آن.....

۶۳.....دیکته موسیقی - در میزان ساده و گام می مینور.....

درس چهاردهم :

۶۵.....ریتیم خوانی - با استفاده از دو کلید سپرانو و باس (سل و فا).....

۶۶.....صداخوانی - از فواصل هفتم بزرگ و کوچک و قبل از آن.....

۶۷.....دیکته موسیقی - در میزان ساده و گام لامینور.....

درس پانزدهم :

۶۹.....ریتیم خوانی - با استفاده از دو کلید سل و فا.....

۷۰.....صداخوانی - از فواصل هفتم افزوده و کاسته و قبل از آن.....

۷۱.....دیکته موسیقی - در میزان ساده و در گام سی مینور.....

درس شانزدهم :

۷۴.....ریتیم خوانی - با استفاده از تریل و باتری و علائم برگشتی و تکراری.....

۷۵..... صداخوانی - رابطه‌ی نوت با هجا در پیوند موسیقی و کلام.....

۷۶..... دیکته‌موسیقی - درمیزان ترکیبی و در گام سل‌مینور.....

درس هفدهم :

۷۸..... ریتم‌خوانی - میزان‌های لنگ (مختلط).....

۸۰..... صداخوانی - از فواصل مختلف پیشین.....

۸۱..... دیکته‌موسیقی - صدا و ریتم‌نویسی در میزان ساده و در گام فاماژور.....

درس هجدهم :

۸۳..... ریتم‌خوانی - با استفاده از مطالب گذشته.....

۸۴..... صداخوانی - از فواصل هشتم درست و کاسته و افزوده و قبل از آن.....

۸۶..... دیکته‌موسیقی - در میزان ساده و در گام ر‌مینور.....

درس نوزدهم :

۸۸..... ریتم‌خوانی - با استفاده از مطالب گذشته.....

۸۹..... صداخوانی - از فواصل مختلف پیشین.....

۹۰..... دیکته‌موسیقی - در میزان ترکیبی و در گام لامینور.....

درس بیستم :

۹۲..... ریتم‌خوانی - با استفاده از مطالب گذشته.....

۹۳..... صداخوانی - از فواصل مختلف پیشین.....

۹۵..... دیکته‌موسیقی - در میزان ساده‌ی لنگ و در گام لامینور.....

۹۷..... صورت دیکته‌های این کتاب.....

درس یکم

ریتم خوانی - استثنائات ریتمی، سه بر دو (تریوله)

در میزان‌های ساده بی آن که سرعت آهنگ تند یا کند شود گاهی سه نوت در زمان دو نوت به اجرا در می‌آید که سه بر دو یا تریوله می‌گویند و آن را با نوشتن عدد 3 روی مجموعه‌ی سه‌تایی نوت‌ها مشخص می‌گردانند.

تریوله بعضی جاها روی دو ضرب در داخل یک میزان قرار می‌گیرد، بعضی جاها روی یک ضرب و در مواقعی روی نیم‌ضرب‌ها واقع می‌گردد. ضمناً لزومی ندارد حتماً به صورت سه نوت از یک کشش خاص به کار رود گاهی دو نوت در برابر نوت دیگر یک کشش را به وجود می‌آورند یا به شکل ترکیب‌های مختلفی از نوت‌ها و سکوت‌ها در می‌آیند.

برای علمی خواندن مجموعه‌ی نوت‌های تریوله می‌توانید هر جا که با آن برمی‌خورید با دست چپ به جای تقسیمات دوتایی، تقسیمات سه‌تایی بزنید تا هرگونه ترکیبی از تریوله را صحیح و دقیق بخوانید. این راه علمی و محاسبه‌ی ریاضی به کمک عقل است، راه دیگر، آن که دست چپ همان روال تقسیمات دوتایی و زوج را ادامه دهد ولی ما در مواقعی استثنائی سه نوت را بطور حسی در زمان دو نوت بخوانیم.

هر جا که تریوله روی دو ضرب آمده برای این که گیج نشوید با دست چپ هیچ کاری نکنید و فقط به کمک دست راست و به یاری احساس‌تان سه نوت را به جای دو ضرب بخوانید، طوری که هر سه مساوی باشند و سرعت آهنگ هم تغییر نکند. با تمرین زیاد باید زمان تریوله‌ها در روندی دوتایی خوب حس شود تا احتیاج به محاسبه‌ی عقلی نداشته باشد (غلبه‌ی حس بر عقل و صحت این مطلب در هنر).

یادآوری: پرواضح است که در میزان‌های ساده، کشش سیاه و چنگ و دولاچنگ تریوله کوتاه‌تر از سیاه و چنگ و دولاچنگ معمول هستند.

درس دوم

ریتم خوانی - استثنائات ریتمی، سه بر دو (تریوله)

تمرین ۱- انواعی دیگر از کاربری تریوله در نمونه‌ی زیر در میزان ساده‌ی 4/4 مشاهده می‌شود، نخست مانند درس گذشته با هر دو دست و گویش سکوت‌ها، ضرب و تقسیمات آن‌ها نشان داده شود و بعد فقط با دست راست ریتم خوانی گردد. شرط آن است که روان و بدون گیر و دقیق و صحیح صورت گیرد. با حرکت هر دو دست یک میزان آزاد شمارش کنید و آهسته تمرین نمایید، آن گاه با افزایش اطمینان و آگاهی بر سرعتش بیفزایید.

سُرایش یا درس سُلَفُز از دروس زیربنایی موسیقی است به ویژه که از دو وجه ریتم و صدا جنبه‌ی عملی غالبی دارد و موجب تقویت گوش و هوش هنرجو می‌گردد و در نهایت بر عمق نگرش هنری و احاطه و تسلطش می‌افزاید.

نباید فراگیری موسیقی را صرفاً محدود به نواختن ساز بدانیم بلکه خواندن و سرایش علمی نیز راهی گشوده برای همگان در امر آموزش موسیقی و افزایش ذی شعوری است، چه اینکه حنجره یک ساز است، پس خواننده هم می‌تواند هنرمندی پویا باشد.

با نظر به این اصل، در این مجموعه عموم را مخاطب قرار داده ایم و به عنوان یک خودآموز، روش گفتاری، شنیداری و دیداری را برگزیده ایم تا حرکتی موثرتر در ارتقاء سطح دانش هنری جامعه صورت پذیرد.

انشاء الله

